

M.A. Semester-3 Examination

501

Economics

March-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70]

(Gujarati version)

પ્રશ્ન.૧ ભારતના આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણ અને સ્વાસ્થ્યનો ફાળો ચર્ચો.

૧૪

અથવા

માનવ વિકાસ આંક ઉપર વિગતે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન.૨ રેફારેન્સ આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો.

૧૪

અથવા

નવપ્રવર્તન એટલે શું? નવપ્રવર્તનનો આર્થિક વિકાસમાં ફાળો ચર્ચો.

પ્રશ્ન.૩ શ્રમના અમર્યાદિત પુરવઠાનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.

૧૪

અથવા

શ્રમતોત વિકાસના ઘણાલનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન.૪ વૈદ્યકીકરણની ફુલ વૃક્ષ પરની અસરો તપાસો.

૧૪

અથવા

ઔદ્યોગિકરણ એટલે શું? ભારતમાં વર્તમાન ઔદ્યોગિકરણની તરાહ ચર્ચો.

પ્રશ્ન.૫ ટકમાં જવાબ લખો. (કોઈ પણ સાત)

૧૪

૧. માનવ ફૂડી એટલે શું?

૨. ગરીબીના પ્રકારો સમજાવો.

૩. અદ્વિતીય મૂલ્ય એટલે શું?

૪. વૃક્ષના માધ્યમે જણાવો.

૫. મૂરીબાદ એટલે શું?

૬. ગરીબીનું વિષયક એટલે શું?

૭. શ્રમનું શોખણ એટલે શું?

૮. મોટા ધર્મો એટલે શું?

૯. વૈદ્યકીકરણના લાભો જણાવો.

૧૦. ફુલ ક્રેનની વ્યાખ્યા આપો.

૧૧. રાત્રે વિકાસ એટલે શું?

૧૨. દાનની શીમાંત ઉત્પાદકતા એટલે શું?

1. Discuss the role of education and health in economic development of India. 14
OR
1. Write a detailed note on Human Development Index.
2. Evaluate the theory of economic development of Ricardo. 14
OR
2. What is Innovation? Discuss the role of innovation in economic development.
3. Discuss the theory of unlimited supply of labour. 14
OR
3. Evaluate the concept of balanced development.
4. Examine the effects of globalization on agriculture growth. 14
OR
4. What is Industrialization? Discuss the current pattern of industrialization in India.
5. Answer in short. (any seven) 14
1. What is human capital?
  2. Explain the types of poverty.
  3. What is surplus value?
  4. State the measures of growth.
  5. What is capitalization?
  6. What is circular flow of poverty?
  7. What is exploitation of labour?
  8. What is big push?
  9. State the benefits of globalization.
  10. Define agriculture sector.
  11. What is sustainable development?
  12. What is marginal productivity of labour?